

یادداشت سردبیر

فصلنامه علمی تخصصی راهبردهای حسابداری

دوره دوم، شماره هشتم، پاییز سال ۱۴۰۴

خداوندا،
ما را به نوری هدایت کن
که از تاریکی های جهل برهاند
و به سرچشمه های دانایی
و انسانیت برساند.

alrabiei@ut.ac.ir

یادداشت سردبیر

با کمال خرسندی، شماره هشتم فصلنامه «راهبردهای حسابداری» در پاییز ۱۴۰۴ تقدیم جامعه علمی، پژوهشگران، استادان دانشگاه و فعالان حرفه‌ای حوزه حسابداری، مالی و مالیاتی می‌شود. انتشار هر شماره از یک نشریه علمی نه تنها تداوم یک مسیر پژوهشی را نشان می‌دهد، بلکه بیانگر پویایی اندیشه و تلاش جمعی پژوهشگران برای توسعه دانش و پاسخگویی به نیازهای رو به گسترش محیط‌های اقتصادی و سازمانی است. در جهان امروز که تحولات اقتصادی، فناوری و اجتماعی با سرعتی چشمگیر در حال وقوع است، نقش دانش حسابداری در تحلیل، تبیین و هدایت تصمیم‌های اقتصادی بیش از هر زمان دیگری اهمیت یافته است.

حسابداری در سال‌های اخیر از چارچوب سنتی ثبت و گزارشگری فراتر رفته و به ابزاری راهبردی برای مدیریت منابع، ارزیابی عملکرد و پشتیبانی از سیاست‌گذاری‌های اقتصادی تبدیل شده است. سازمان‌ها در محیطی فعالیت می‌کنند که پیچیدگی‌های مالی، فشارهای رقابتی، الزامات پاسخگویی و توجه روزافزون به مسئولیت‌های اجتماعی و زیست‌محیطی، تصمیم‌گیری را به فرآیندی چندبعدی تبدیل کرده است. در چنین شرایطی، پژوهش‌های علمی می‌توانند با ارائه چارچوب‌های تحلیلی و شواهد تجربی، مسیرهای روشن‌تری برای مدیران، سیاست‌گذاران و فعالان حرفه‌ای ترسیم کنند.

شماره حاضر از فصلنامه «راهبردهای حسابداری» مجموعه‌ای از مقالات پژوهشی را دربرمی‌گیرد که هر یک از زاویه‌ای به مسائل مهم و جاری در حوزه حسابداری و مالی پرداخته‌اند. تنوع موضوعی مقالات این شماره، بازتابی از گستره وسیع موضوعات مورد توجه در ادبیات معاصر حسابداری است؛ از مباحث نوین مرتبط با پایداری و محیط زیست گرفته تا موضوعات مرتبط با ساختارهای مالی شرکت‌ها و نیز مسائل حقوقی و اجرایی نظام مالیاتی.

یکی از محورهای مهم مطرح‌شده در این شماره، موضوع حسابداری سبز و پایداری است. در سال‌های اخیر، دغدغه‌های زیست‌محیطی و توسعه پایدار به یکی از مهم‌ترین مباحث در سطح جهانی تبدیل شده است. سازمان‌ها بیش از گذشته با این پرسش مواجه‌اند که چگونه می‌توانند فعالیت‌های اقتصادی خود را به گونه‌ای مدیریت کنند که علاوه بر ایجاد ارزش اقتصادی، کمترین آسیب را به محیط زیست وارد سازند. حسابداری سبز به‌عنوان یکی از رویکردهای نوین در این زمینه، تلاش می‌کند ابزارها و روش‌هایی برای اندازه‌گیری و گزارشگری آثار زیست‌محیطی فعالیت‌های اقتصادی ارائه دهد. بررسی‌های نظری و تحلیلی در این حوزه می‌تواند زمینه‌ساز توسعه چارچوب‌های گزارشگری پایدار و ارتقای شفافیت اطلاعاتی در سازمان‌ها باشد.

در کنار این موضوع، یکی دیگر از مباحث مهم مورد توجه در این شماره، پدیده مالی‌سازی شرکتی و تأثیر آن بر ساختار تأمین مالی شرکت‌ها است. در دهه‌های اخیر، گسترش فعالیت‌های مالی در بنگاه‌های اقتصادی موجب شده است که نقش ابزارها و تصمیم‌های مالی در عملکرد شرکت‌ها برجسته‌تر شود.

بررسی ارتباط میان مالی‌سازی، مدیریت سود و سطح ریسک‌پذیری شرکت‌ها می‌تواند درک عمیق‌تری از رفتارهای مالی مدیران و پیامدهای آن برای ساختار سرمایه و تأمین مالی فراهم آورد. پژوهش‌های انجام‌شده در این حوزه می‌توانند به مدیران و سرمایه‌گذاران کمک کنند تا تصمیم‌های آگاهانه‌تری در خصوص سیاست‌های مالی اتخاذ کنند.

از دیگر موضوعات مطرح‌شده در این شماره، تحلیل نقش شاخص‌های مالی و حسابداری در تبیین رشد دارایی شرکت‌ها است. رشد دارایی‌ها یکی از شاخص‌های مهم در ارزیابی توسعه و گسترش فعالیت‌های اقتصادی شرکت‌ها به شمار می‌آید. بررسی عوامل مالی و حسابداری مؤثر بر این رشد می‌تواند تصویر دقیق‌تری از نحوه تخصیص منابع، سیاست‌های سرمایه‌گذاری و استراتژی‌های توسعه‌ای بنگاه‌ها ارائه دهد. چنین پژوهش‌هایی علاوه بر غنای ادبیات علمی، می‌تواند برای مدیران، تحلیلگران مالی و سرمایه‌گذاران نیز کاربردهای عملی قابل توجهی داشته باشد.

همچنین در این شماره، به موضوع حسابداری محیط‌زیستی در حوزه کشاورزی و جنگلداری پرداخته شده است. این حوزه از آن جهت اهمیت دارد که فعالیت‌های کشاورزی و منابع طبیعی تأثیر مستقیمی بر کیفیت محیط زیست دارند و در عین حال از عوامل مهم در توسعه اقتصادی و امنیت غذایی محسوب می‌شوند. توجه به آثار زیست‌محیطی این فعالیت‌ها و تلاش برای اندازه‌گیری و گزارشگری آن‌ها می‌تواند گامی مهم در جهت مدیریت پایدار منابع طبیعی و حفاظت از محیط زیست باشد.

در کنار مباحث یادشده، دو مقاله این شماره به موضوعات مالیات بر درآمد حقوق و هزینه‌های قابل قبول مالیاتی در قانون مالیات‌های مستقیم ایران اختصاص یافته است. نظام مالیاتی هر کشور یکی از مهم‌ترین ابزارهای سیاست‌گذاری اقتصادی به شمار می‌آید و شفافیت و دقت در تفسیر و اجرای قوانین مالیاتی نقش مهمی در تحقق عدالت مالیاتی و کارایی اقتصادی دارد. بررسی تحلیلی مواد قانونی مرتبط با مالیات بر درآمد حقوق و نیز تحلیل هزینه‌های قابل قبول مالیاتی می‌تواند به ارتقای دانش تخصصی در این حوزه و بهبود رویه‌های اجرایی کمک کند. چنین پژوهش‌هایی علاوه بر اهمیت علمی، برای حسابداران، مشاوران مالیاتی و مدیران مالی نیز از کاربرد عملی گسترده‌ای برخوردار است.

آنچه در مجموع از مقالات این شماره برمی‌آید، تأکید بر پیوند میان پژوهش‌های نظری، تحلیل‌های تجربی و مسائل واقعی محیط کسب‌وکار است. دانش حسابداری زمانی می‌تواند نقش مؤثری در توسعه اقتصادی ایفا کند که نتایج پژوهش‌های علمی با نیازهای عملی سازمان‌ها و نهادهای اقتصادی پیوند بخورد. از این رو، فصلنامه «راهبردهای حسابداری» همواره تلاش کرده است بستری فراهم آورد تا پژوهشگران بتوانند یافته‌های علمی خود را در چارچوب مسائل واقعی و کاربردی ارائه کنند.

بی‌تردید انتشار هر شماره از یک نشریه علمی حاصل همکاری و تلاش جمعی گروهی از پژوهشگران، داوران، اعضای هیئت تحریریه و دست‌اندرکاران اجرایی است. در اینجا لازم می‌دانم از همه نویسندگان محترمی که نتایج پژوهش‌های ارزشمند خود را برای انتشار در این شماره ارسال کرده‌اند، صمیمانه قدردانی کنم. همچنین از داوران ارجمند که با دقت علمی و صرف وقت فراوان در فرآیند داوری مقالات مشارکت داشته‌اند و به ارتقای کیفیت علمی نشریه کمک کرده‌اند، سپاسگزار می‌کنم. تلاش‌های اعضای هیئت تحریریه و همکاران اجرایی فصلنامه نیز در فراهم‌سازی شرایط انتشار این شماره شایسته قدردانی است.

امید است مجموعه مقالات منتشرشده در شماره هشتم فصلنامه «راهبردهای حسابداری» بتواند گامی هرچند کوچک در مسیر توسعه دانش حسابداری، ارتقای سطح پژوهش‌های علمی و تقویت ارتباط میان دانشگاه و حرفه باشد. همچنین امیدواریم این مطالب برای پژوهشگران، دانشجویان، مدیران و فعالان حرفه‌ای الهام‌بخش بوده و زمینه‌ساز انجام پژوهش‌های عمیق‌تر و گسترده‌تر در آینده شود.

در پایان، از همه استادان، پژوهشگران و دانشجویان دعوت می‌شود با ارائه دیدگاه‌ها، نقدها و پیشنهادهای خود، ما را در ارتقای هرچه بیشتر کیفیت علمی این نشریه یاری رسانند. یقین داریم که تداوم گفت‌وگوی علمی و تعامل سازنده میان پژوهشگران، می‌تواند زمینه‌ساز رشد و بالندگی هرچه بیشتر دانش حسابداری در کشور باشد.

سردبیر فصلنامه راهبردهای حسابداری

حیدر ربیعی